

KÖZSEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed
évre 1 korona, egyes száma ára 10 fillér.
Vidékre egész évre 5 korona.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz címzendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Közseg, Várkör 39. szám.

Nyitár sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos áron
számítatnak meg.

Március 15.

Az ideálok napjának évfordulóján lelkesedéssel és mélyeséggel tekint minden jó magyar vissza a múltba, midőn történt egy esős tavaszi napon, hogy az utcán néhány ezer bekes polgar lelkesedése között tetet oltott a magyar szabadság. Vannak eseménydusabb napok is a magyar történelemben, de olyan nap, mely jelentőségében és a jövőre való kihatásban felülmúlja március 15-ét, nincsen.

Most, hatvanhét esztendővel azután, hogy a 12 pontot a Múzeum előtt kihirdették, tisztult fogalmaink vannak 1848. március 15.-nek eseményeiből és bíráltni, méltatni tudjuk azt a mérhetetlen lelkesedést, mely miként az áradat, söpörte ki a tömeg szívéből a mult hűbéri hagyományait s bevitte oda az egyéni és politikai szabadság s az egyenlőség korlátlan elismerését. Ez a lelkesedés és az az imponans erő, mellyel az öntudatra ébredt magyar nép jogait követelte március 15-én, a leghitelesebb biztosítéka annak, hogy a magyar fajban erő és politikai tudás van, mely minden vihar között is megfogja tartani a magyar nemzetet.

S ezért ne csak lelkesedéssel és tüzzel uljuk március 15.-nek ünnepét, hanem azzal a büszke öntudattal, hogy ez a nép, amint megszerezte, éppen úgy meg is fogja tudni tartani és őrizni a maga szabadságát és szabadságot biztosító intézményeit.

Március 15.-nek emléke szoros összefüggésben van szerencsétlen, de dicsőségteljes szabadságharcunk emlékével. Akárhogyan is csürjék-csavarjak a történelmet: 1848 március 15-én kezdődött és 1849. augusztusában végződött a csodálatos küzdelem a szabadságunkért. Ez a kapcsolat mindenkor meg volt a köztudatban is és ezért mindenütt, ahol e napot ünneplik, a szabadságharcban elesett hősök emlékeinek aldoznak leginkább.

Igy van ez jól és legyen is így mindenkor. Kötelességünk megemlékeznünk arról, hogy tamadt egy kor és abban a korban emberek, hogy szabaddá tegyék Magyarországot és ugyancsak tamadt egy kor s benne emberek, akik nemcsak a szabadságot, de e nemzetet is elakartak tiporni. Emlékezik arra a hőroszi harcra a haza hű fia és ellenségei között is emlékezik arra a vérfagyasztó hajszára, mellyel a győztes mintha kiirtani akarta volna ezt a nepet s bizony nem rajta mult, hogy ez nem sikerült neki.

Emlékezik és emlékezzen is, ne a feledés, hanem a megengesztelődés fátylát borítsa rá azokra a gyászos eseményekre is, melyek Március 15.-nek gyönyörű emlékéhez fűződnek, mert ezek nagy, igen fontos tanulságokat szolgáltatnak nekünk, mert ezek századokon át irányíthatják a magyar nemzet magatartását. Feledni azonban nem szabad, mert aki feled, az nem tudja hasznát venni a mult tanulságainak. Ha a harcok nehéz perceiben megbocsátunk és visszaszorítunk minden nézeteltérést a multat érdeklő dolgokra nézve, mert a nemzet osztatlan figyelmét azon harcokra kell terelnünk, melyeknek szerencsés végétől létünk függ. Hiszen talán sohasem volt e világtörténelmi időben annyi megértés a magyar iránt Ausztria széles köreiből mint ma. Előbb ellentétnek tünt fel a tricolor mellett a fekete-sárga szín, ma együtt lelkesítik katonáinkat a rohamra az ellen, ki e nemzetet le akarja tiporni. Ma csak rokonszenvvel nezzünk nyugati szomszédunk, mi meg meleg barátságot erzünk iránta.

Megbékülve dicsőítjük a nemzet ünnepének napján a szabadságot s az érte vívott harcot,

midőn a hősök s vértanúk hazaszeretete és lelki ereje előtt leborulunk. S míg a magyar katoná oly elszántan, hősiiesen, vitézül és lelkesen harcol es küzd igazságos ügyünk s becsületünk mellett, míg önfeláldozó bátorsággal s bámulatos szívóssággal áll oda hősi szívével az ellenség fegyvere elé, addig bátor bizalommal tekinthetünk a nemzet jövője elé, mely elni és viragozni fog mindaddig, míg szabadság-hőseit s a magyar honvédet tisztelve tiszteli.

Knaute Rezső.

Hadi emlékérem orosz ágyuból.

Az oroszokkal vívott heroikus küzdelemünk első nagy diadalát a kraszniki esztében arattuk. Legendás hírű huszárjainkat itt nevezték el ellenségeink vörös ördögöknek, itt esett birtokunkba először nagyobb mennyiségű hadizsákmány, itt kezdtük meg a hatalmas tuleróvel szemben győzelmes esztáink egész sorát. A kraszniki esztát a világtörténelem nagy és örök emlékezetű esztái közé sorozzák a historikusok és míg a történelem fohászaiban arany betűkkel ragyog a magyar dicsőség, a jövőkor népei emléket is kapnak belőle.

Emléket, amelyet a vas elpusztíthatatlanságával, a bronz örökvalóságával őriz meg új koroknak évezredéig.

A kraszniki diadal trofeumból egy orosz ágyút Ofelség a király az Augusztá-alapnak ajándékozott, hogy veressen belőle „Hadi emlékérmeket”. Az elzszakmányolt orosz ágyút azóta a zolyombrezói magy. kir. állami vasművek öntődjé érmek veresére alkalmas formában feldolgozta, lemezelte, bronz alkatrészeiből pedig a kormócbányai magy. kir. pénzverő hivatal mar veri; a vaslemezekből is nemsokára elkészül az első magyar győzelmi érem.

Pheidon Argos kiralya verette az első érmet még Krisztus előtt 700 évvel s azóta a történelem irás legbecsesebb segítő forrása lett az érem. Piramisok mélyén görög és római temetkező helyeken eltemetett világok romjai között talált érmek vezették a történelem íróit helyes nyomra és a nagy éremgyűjtemények még ma is előszóval hirdetik rég mult idők nagy eseményeit.

A kraszniki diadal érme is méltó helyet követel ebben a gyűjteményben, hogy majd akkor, amikor utódaink előtt az idő kedéből a mai nagy élet halál-harainak csak konturjai látszanak, ott legyen az emlékek féltendő vasba, bronzba öntött iras „A kraszniki diadalmas esztában az oroszoktól elvett ágyuból verte az Augusztá-alap 1914-15.”

Az érem egyik oldalának ugyanis ez a felirasa, folótte a megrendíthetetlen erő felelmetes szimbóluma, az oroszlanfej.

Az érem másik oldala gyönyörű művészi relief, mely Murányi Gyula hírneves szobrász művésztünk ihletett alkotása, esztá jelenetet ábrázol. Egy orosz ágyút honvedek, huszarak hősi rohammal elfoglalnak, miután elűzték az ellenséget.

Szemléltető, plasztikus a művészi kivitel, meggyőző orokbeesű, a művészi elgondolás, mert történelmi eseményt hirdet, bizonyított erejű, mert az ellenség halált osztó szornyetegéből készült, nekünk magyaroknak pedig dicsőség s. mert kizárólag magyar hősök ragyogó haditettét kizárólag magyar érem alakjában őriz meg a jövő nemzedéknek.

Az Augusztá-alap bronzból és vasból kétféle érmet veretett. A nagy érem egy forintos nagyságú, a kiesi olyan, mint a 20 koronás aranypénz. Azert választotta ezeket a kis formákat, hogy az orosz ágyuból lehetőleg minél több érem kerüljön ki és minél többen megszerezhessek. Bizottság ellenőrzi, hogy csak annyi érmet verjenek, amennyit az ágyú anyaga szolgáltat. A bronzból való nagy érem ára K 10, a kiesi K 5. A vasból való nagy érem K 2, a kiesi K 1.

Ugy értesülünk, hogy az érmeket már ebben a hónapban forgalomba hozzák és városunkban is vásárolható lesz, az Augusztá-alap megbízottjainál, akiket annak idején meg is nevezünk.

Aki a győzelmi érmet, melyet az Augusztá-alap „Hadi emlékérmek” nevez megszerzi, ritka becsű történelmi emlékekhez jut. De ezenkívül részt vesz a nagy nemzeti küzdelemben itthon. Elősegíti azoknak a munkáját, akik az ország belső izgalmat igyekeznek fentartani, fillériséivel enyhíti a nyomort, értünk küzdő, értünk vérdő, értünk hősi halála rohamo testvéreink itthon hagyott hozzátartozóiról gondoskodik.

Az ágyuból készült győzelmi érmek teljes jövedelme ugyanis a haretőren küzdő családjaié; a háboru következtében itthon inséggel küzdő asszonyoké, gyermeküké. A jövedelem 15% át helyi hadi jótékony bizottságunk kapja meg kizárólagosan hadi segély céljaira, a többit az Augusztá-alap országos segélyakciójában használja fel, az eddig már oly sok elismerést érdemlő hazafias formában.

Igy megát egy nemes metamorfózison az orosz ágyú. Az az ágyú, amely eddig annyi életet ontott, annyi nyomort, szenvedést okozott, most expiálja szörnyű bűnét, mert úgy lesz rendjén, hogy ugyanannyi életet mentsen meg, könnyet törüljön, fájdalmat enyhítsen.

A közsegi honvédeknek és népfelkelőknek jelentékeny része ott volt a kraszniki esztában. Sok harcosunk vértett ott el, sok dicsőn hazatérő fog nekünk e esztáról regélni. Nekünk tehát kétszeresen becses ereklye lesz ez az emlékérem. Szerezze meg tehát minden család, melynek vitéz tagja ott harcolt.

Hirek a háboruról.

Karpati vitézeink. Arevonalunkon a Visztulától északra a heves ágyuharc kedden is tartott. Lopusnotól délre az orosz támadásokat könnyű szerrel visszautasítottuk. Előretörésünk Gorlice környékén ismét szaporította foglyaink számát. Az elhódított állásokat mindenütt megtartottuk, annak ellenére, hogy az ellenség azok visszafoglalását több ízben megkísérelte. A kárpati arevonalon szakadatlanul ismétlődnek az ellenség támadásai, amelyeket aszerint, amint a csapatok fejlődése lehetséges, hól erősebb, hól alárendeltebb erőkkel hajtátnak végre. Így kedden is, az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva, több helyen visszautasítottuk a hevesen támadó oroszokat, akik egész torlaszainkig hatoltak. Ezekben a harcokban az ellenségnek ismét 600 embere maradt foglyokép hatalmunkban. Az utóbbi napokban a Kárpatokban tulnyomóan uralkodó kedvezőtlen időjárás az ezen arevonalon alkalmazott seregekkel szemben egészen rendkívüli követelményeket támaszt. A csapatok az ellenséggel állandóan érintkezve, éjjelnappal harcban állanak s gyakran kemény hidegben és nagy hóban is kénytelenek támadásokat végrehajtani, vagy a védelemben, többnyire tulerók támadásaival szemben helytállani. Derék csapataink magatartása, valamint minden egyes harcos, akinek ezekben a küzdelmekben része van, határtalan dicséretet érdemel.

Győzelmek Varsónál. Nyugati hadszíntér: A Loretto magaslaton csapataink a franciáktól két további árkot ragadtak el, 6 tisztet és 250 főnyi legénységet fogtak el és 2 gépfegyvert és 2 kisebb ágyút zsákmányoltak. A Champagneben a harcok még nem jutottak befejezéshez. Le Mesniltől északnyugatra az előtörésre kész ellenséget tüzelésünk a támadásban megakadályozta. A Vogézekben a kod és hó megnehezítették a harcok tevékenységét. — Muusteritől nyugatra és Sennheimtől északra meg folyik a harc. — Keleti hadszíntér: Augusztától keletre az oroszoknak ellenünk intézett támadásai az ellenség súlyos veszteségei mellett meghusultak. Lomzától északkeletre az ellenség egy sikertelen támadása után 800 hadifoglyot hagyott kezeink közt. Osztrolenkától északnyugatra harc fejlődött, amely még nem ért véget. A Praszisztól északnyugatra és nyugatra vívott harcban, amely rank nézve kedvezően folyt le, 3000 oroszot elfogtunk. Ravától és Novomiasztólólól északnyugatra az oroszoknak ellenünk intézett támadásai eredménytelenek voltak. Itt 1750 oroszot ejtettünk foglyul.

Uzsoknál elfogott orosz zászlóalj. Az északi haretéről jelentik: Több napi szünet után az oroszok újból támadtak Uzsokrol északra és nyugatra. Ellen-támadást intéztünk a nyugati vonalon és egy orosz zászlóalj tüzérségünk sikerei nyomán, fog-ságunkba jutott.

Angol vereség. A főhadiszállásról jelentik: Hétfőn három páncélos 3 óra hosszat nagy távolságból hosszú időközökben eredménytelenül bombázta Szymrna erődítési műveit es azután visszavonult. Kedden délelőtt hatástalan tüzelésüket ismét 1 óran át folytatták. A bombázások nekünk sem veszteséget, sem kárt nem okoztak. Kedden délután 4 angol hadihajó időközönként ágyúink hordképességénél nagyobb távolságból bombázta Dardanellaerődeinket és eredménytelenül visszavonult Tenedosba. A sarosi öbölben egy üllenséges cirkálót, amely Harad Budair

környékét lövöldözte, 2 gránátunk a hajóhídon ért. Az angolok, kik megkísérelték Koson folyó mentén Isakba elonyomulni, itt ismét vereséget szenvedtek. Három zászlóalj angol gyalogság két gyorstüzelő ágyúval, két hegyi üteggel és egy gépfegyver-osztalgal, valamint egy század lovassággal március 3-án támadást próbált Ahvaz környékén levő hadállásaink ellen. — Csapatunk ellentámadása az ellenség 200 halott és sok 100 sebesült visszahagyásával, részint a Karun folyóba szorult, részint magyszámu fogoly visszahagyásával rendetlenül menekült a Bender-Naszrietől délre horgonyzó hajókra. Az elesettek közt van egy őrnagy és négy más angol tiszt. — Közden 3 ágyút, 500 puskát, 200 lovat és nagymennyiségű municiót és más hadanyagot zsákmányoltunk. Veszteségeink jelentéktelenek.

Galíciai és kárpáti harcok. Nyugat-Galiciában a csapatunk által Gorlicétől délre elfoglalt terület még kibővült. Az ellenségnek egy szomszédos lovászarokat rohammal bevettük és több mint 200 embert elfogtunk. Kedvezőbb látási viszonyok mellett tüzer-ségünk szerdán a kárpáti arevonál egyes szakaszain tüzelésének jó hatásával szemmelátható sikert ért el. Egy közel állásaink előtt fekvő magaslati vonalat, amelyet ellenséges gyalogság megszállva tartott, az oroszok tüzer-ségünk oldalraze következtében menekülésszerűen odahagytak, mely alkalommal az ellenség behatásosabb shrapnell-tüzünkben súlyos veszteségeket szenvedett — Ezen arevonalon egy hadállás elfoglalása alkalmával 300 orosz elfogtunk és sok hadi anyagot zsákmányoltunk. Délkelet-galíciai állásaink előtt általában nyugalom van. Nadvornától északra gyöngébb ellenséges erők előretörését visszautasítottuk. Egyidejűleg más helyütt több ellenséges zászlóaljat, amelyek arevonálunk ellen előretörték, visszavetettük és üldözésük alkalmával 190 embert elfogtunk. Bukovinában az utóbbi időben jelentősebb esemény nem történt. Csernovicnál, a Pruth északi partján jelentéktelen esatározások voltak.

Megakadt a hajoforgalom Anglia és Amerika közt. Március 6-tól fogva egyetlen amerikai hajó nem indulhat Newyorkból Anglia felé, mert a liverpooli kikötőben oly nagy torlódás van, hogy lehetetlen lenne mostanában az amerikai forgalmat is lebonyolítani.

Franciák súlyos veresége. A legutóbbi napokban a „champagnei téli esata” annyiban befejezéshez jutott, hogy a végleges eredményen az ellenséges erőkifejtésnek semmifele újabb fellobbanása már nem változthat. A esata a francia hadvezetőségnek abból a szándékból ered, hogy a mazuri tavaknál erősen szorongatott oroszok helyzetén könnyítsen egy áttörési kísérlettel, amelyet az áldozat nagyságára való minden tekintet nélkül szándékoztak végrehajtani s melynek legközelebbi célja gyanant Vouzier városát jelölték meg. A mazuri esata ismert eredménye mutatja, hogy ezt a célt semmikép sem érték el. De most már megállapítható az is, hogy maga az áttörési kísérlet is teljesen és siralmasan meghiúsult. A hivatalos francia jelentések minden ellenkező adata ellenére sem sikerült az ellenségnek egyetlen helyen sem, akár csak a legesekélyebb említesre méltó előnyt is elérni. Az ellenség február 16-ika óta éjjel-nappal tartó szüntelen harcokban egymás után több mint hat teljes létszamu hadtestet és tömételten saját és amerikai gyártmányu nehéztüzérségű löszert — sokszor több mint százezer lövest adtak le 24 óra alatt — vitt hárba a két gyege rajnai hadosztály által védett 8 kilométernyi arevonál ellen. A rajnaiak és a gardának és más kotelekének az 6 támogató ukra odavont zászlóaljai a hatszoros túlerő rohamának nemcsak rendíthetetlenül helytállottak, hanem gyakorta erőteljes ellentámadásokkal ezeket a támadásokat meg is előzték. Így magyarázható meg, hogy noha itt tisztán védelmi harc folyt, mégis több mint 2500 fogoly, köztük 35 tiszt maradt kezünkön. Igaz, hogy veszteségeink a vitéz ellenséggel szemben súlyosak, sőt meghaladják azokat, amelyeket a mazuri esatában résztvevő összes német erők szenvedtek, de az áldozatot nem hiába hoztuk. Az ellenség veszteségei legalább is a miénknek háromszorosára, azaz 45.000 emberre becsülhető. A Champagneban arevonálunk szilárdabban áll, mint valaha.

Az angolok vesztesége a Dardanelláknál. Az angol tengerészeti miniszterium hivatalosan közli: A „Queen Elisabeth” dreadnoughtot három gránát találta, szintugy azoknak a hadihajóknak legnagyobb részét is eltaláltak az ellenséges ágyugolyók, amelyek résztvettek a Dardanellák ostromában, de nagyobb kárt nem tettek bennük. A Dublin esatahajót négy hüvelykes ágyukból háromszor vagy négyszer érte lövés s kénytelen volt visszavonulni. Mivel az elrejtett ellenséges ágyuk fedezékének felkutatása nagyon fontos, tehát a hidroplánok kénytelenek talalacsonyban repülni. Így történt, hogy mult esutörtökön egy hidroplánunk a tengerbe zuhant. Két tisztje megsebesült. Pénteken a 172. sz. hidroplánunkat 28 ellenséges golyó találta, a 7. sz. brit hidroplánt pedig 8 golyóval találta az ellenség. A hidroplánok anyahajóján tatarozó műhelyt rendeztünk be és a hajók repülőgépet vett fedélzetre, hogy kijavítsa sérüléseket.

Merénylet terv a görög király ellen. Az Athénban letartóztatott Kuziornal számos angol és francia ügynök levelet találtak, melyekből kiténik, hogy idegen zsoldért merényletet tervezett Konstantin görög király ellen. Letartóztatták a volt párisi görög egylet több tagját is.

A tavasszal Galiciában dől el a háború? Egy orosz katonai szaklap írja. Az orosz hadvezetőség a jobbszárny visszavonása dacára főerőt meghagyta Galiciában, elhatározva, hogy itt fogja megvívni a döntő küzdelmet. Ügyes esapatösszevonásokkal már is megállította a harcot, a döntést pedig az odavonandó tartalékok és az időjárás fogja meghozni. Ferde feltevés volna, ha azt hinnék az oroszok, hogy Hindenburg le fog mondani varsói aspirációiról, a fő küzdelmek azonban mégsem itt, hanem tavasszal az idő megenyhülésével Galiciában fognak lefolyni.

Lupkow és Uzsok között. A harcok a Kárpátokban változatlan hevességgel folynak. Jóllehet az időjárás egyre rosszabb lesz, csapatunk vasenergiával küzdik magukat előre. A kárpáti harcok központja még mindig a lupkow—uzsoki vonal. Itt még semmi eltolódás nem történt.

Városi ügyek.

Hirdetmény.
A z 1873—1877 években született népfelkelőkotelesek, azokat is, akik annak idején fegyverképteleneknek nyilvánítottak vagy felülvizsgálat folytán elboesítottak, figyelmeztetem, hogy összeírás céljából legkésőbb március 20-ig a rendőrhatalomságnál jelentkezzenek. Azok is, akik bármily címen a szemlén való megjelenéstől mentesek. A házkénti összeírás után megállapított mulasztók ellen a legszigorubb eljárást fogom megindítani.
Köszeg, 1915. március hó 12-én.
Köszegi József rendőrkapitány.

Hirdetmény.
Az 1891, 1895 és 1896 évi népfelkelőkotelesek, akik a március 10-iki szemlérlől elmaradtak s azok is, akik bármely korábbi szemlérlől elmaradtak utószemlére megjelenhetnek 1915. március hó 29-én és 30-án.
Felhívom az illetőket az azonnali jelentkezésre, mert ezen szemle után az elmaradtok ellen a törvényben előírt legszigorubb eljárást fogom megindítani.
Köszeg, 1915. március hó 12-én.
Köszegi József rendőrkapitány.

Hirdetmény.
A nyers- és készbőr-készletek kotelező bejelentéséről.

A m. kir. miniszterium a háboru esatére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912: LXIII. törvényeket és a hadiszolgáltatásokról szóló 1912: LXVIII. törvényeket kiegészítő 1914: L. törvények 2. §-a alapján a következőket rendeli:

- Azok a bőrök és bőripari célokra szükséges azon anyagok, amelyeknek készleteit a jelen rendelet értelmében be kell jelenteni a következők:
 1. Nyersbőrök és pedig marhabőrök, lóbbőrök, kipszek, vadbőrök, bivalybőrök pittlingek és borjubőrök.
 2. Készbőrök és pedig talpbőrök, talpbélésbőrök, felsőbőrök (a jubbbőrök, chevreaux- és chevrettebőrök kivételével), hasítékok, sziggyartó- és nyergesipari és gépszijbőrök.
 3. Cserzőanyagok és eserzőanyagkivonatok.
 4. Degras.

A bejelentési kotelezettség nem terjed ki azokra a készletekre, amelyek nem haladják meg a következő mennyiségeket:
Nyers marha-, ló-, bivalybőröknél, kipszeknél és pittlingeknél 10 darabot,
borjubőröknél 25 „
talpbőröknél 100 kg.-ot
felső- és egyéb bőroknél 50 „
ásványi eserzős felsőbőröknél 1 tucatot,
eserzőanyagoknál és eserzőanyagkivonatoknál fajtankint 100 kg.-ot.
Mindazok, akik az 1 § értelmében bejelentés alá eső anyagokat előállítanak vagy feldolgoznak, avagy saját vagy idegen helyiségben készletben vagy más részere őrizetben tartanak, kotelesek ezeket a készleteket újabb intézkedésig négyhutenként és pedig első ízben az 1915. évi március hó 13. napján volt állapot szerínt, azontul pedig a jelzett naptól számított minden negyedik hét szombati napján (április hó 10., május hó 8., június hó 5., július hó 3. és 31., augusztus hó 28., szeptember hó 25., október hó 23., november hó 20., december hó 18. és így további volt állapot szerínt mindenkor legkésőbb a reakövetkező hét keddi napjára a hatóságoknak az időközti növekedés és apadás megjelölésével bejelenteni.

Azokat az anyagokat, amelyek a készlet felvételére vonatkozólag az előbbi bekezdésben meghatározott napokon fuvarozás alatt állanak, a címzett koteles a rendelkezési helyre érkezésük után haladéktalanul bejelenteni.

Aki a jelen rendeletben megszabott bejelentési kotelezettség megszegi, a valóságban meg nem felelő adatokat jelent be, a birtokában levő készletet a hatóság előtt eltitkolja, az ellenőrzést meghiúsítja, az — amennyiben eselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1914: L. törvények 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.
Köszeg, 1915. március hó 11-én.
Köszegi József rendőrkapitány.

Hirdetmény.
a burgonya szükséglet bejelentése tárgyában.

A város közonsége részére burgonyát rendeltem. Eladási ára métermázsankint 10 korona lesz. Előjegyezni lehet a városházán I. e. ajtó 12. Ha a burgonya megérkezik, erről a közonséget idejekorán értesítem.
Köszeg, 1915. március hó 9-én.
Jambrits Lajos, polgármester h.

Hirdetmény.
A m. kir. honvédelmi miniszterium 2553/1915. számú rendelete alapján közhírre teszem a következőket:

A mezőgazdákknak és mezőgazdasági munkásoknak, szőlőbirtokosoknak és szőlőművelési munkásoknak egyénekenkénti szabadságolásán kívül a tavaszi vetési és szőlőművelési munkálatoknak elvégzésére 20 katonából álló munkáscsoportok is fognak alakíttatni.

Ezek a munkáscsoportok erélyes és megbízható alliszt vezetése alatt, községeknek és egyes föld- és szőlőbirtokosoknak rendelkezésére bocsátatnak.

A munkáscsoportoknak kirendelése iránti kérvény ahhoz a legközelebbi állomásparancsnoksághoz intézendő, ahol pöttest van.

A föld- és szőlőbirtokosoknak erre vonatkozó kérvénye a községi előjáróság illetőleg városi hatóság által lattamozandó.

A munkáscsoportok kirendelése iránti kérvények azonnal a polgármesterhez eljuttatandók, aki a szükségelt munkáscsoportok kirendelése iránt azonnal, esetleg táviratilag is ahhoz a legközelebb fekvő állomásparancsnoksághoz fordul, ahol pöttest van.

A munkáscsoportoknak és az azok mellé adott altiszteknek elszállásolása és élelmezése a munkáscsoportot igénybe vevő község, föld- vagy szőlőbirtokos feladata.

Az élelmezést a munkaadó a munkáscsoportnak a pöttest által eziránt utasított altiszte által átadandó élelmezési pénzért tartozik teljesíteni.

Az élelmezési pénz átvétele nyugtázandó.

A munkáscsoport tagjainak, valamint az azok mellé felügyelet céljából kirendelt altiszteknek a munkaadó mindegyik munkanapért a helyi szokásos napszámnak megfelelő munkapötdíjat tartozik kifizetni. —

Az utazási költségek a munkaadót nem terhelik.

Egyben felhívom a mezőgazdákat, föld- és szőlőbirtokosokat, hogy munkásszükségletüket összeírás végett azonnal jelentsék be.

A munkásszükséglet összeírásával illetőleg a munkásközvetítéssel lesznek a szabadságolt munkások leggyorsabbán tájékoztathatók arról, hogy hol kaphatnak munkát.

Köszeg, 1915. március hó 11-én.
Jambrits Lajos, polgármester h.

Helyi hírek.

Eszterházy herceg elöleptetése. Ofelsége herceg Eszterházy Miklós szolgálatonkivüli huszárfőhadnagyának a századosi rangot es jelleget adományozta.

Kitüntetés. Ofelsége Hollriegel Károly századosnak a harcteren teljesített bátor szolgálata fejében a hadi ékítményes katonai érdemkeresztet adományozta.

Új hadnagy. Stúr Lászlót, a Ludovika Akadémia növendékét, dr. Stúr Lajos ügyvéd s takarékpénztári ügyész fiát, holnap avatják hadnaggyá Budapestén az Akadémia szokott ünnepege keretében. A fiatal hadnagyot a nagykanizsai 20. honvedezredhez osztották be.

Hadnaggya neveztek ki Prikopa János 18. népfelkelő őrmestert, földinket, aki a háboru kitorése óta teljesít szolgálatot s kiváló érdemeinek elismerésül nyerte el a tisztí rangot.

Kitüntetések a 18. honvéd- és népfelkelő gy. e. ben. A király az ellenség előtt tanúsított vitézségük jutalmául Waldherr Rezső, a 18. népfelkelő gy. e.-nél beosztott, 39. gy. e.-beli őrnagynak és Scheffer Ernő 18. honvéd gy. e.-beli főhadnagynak a hadidiszítményes III. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta, Mészáros János, a 18. népfelkelő gy. e.-nél beosztott szolgálatonkivüli viszonybeli hadnagyot legfelső elismerésben részesítette. A hadseregparancsnokság Németh Jenő 18. honvéd gy. e.-beli tartalékos zászlósának az I. oszt. ezüst vitézségi érmet és Zsoldos Ferenc ugyanezen ezredbeli honvédnek a II. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta.

A jarasbíroság új albirojava dr. Huszthy Mihály győri tablai jegyzőt nevezte ki Ofelsége. Nemrégiben mint jegyző működött az itteni bíróságnál es nagyon kedves emléket hagyott vissza ugy kártársai, mint az ügyvédi kar, nemkülömben a város tarsadalmában is, ugy hogy újra idehelyezését nagy orrommel fogadták. Allását azonban majd esik a háboru megszünése után lesz képes elfoglalni. Az új albiro ugyanis hadi szolgálatra vonult be már a mozgósítás elején es az északi harcteren Lublin körül mint a 18. népfelkelő ezred hadnaggya sok bajtársával orosz fogságba került. Jelenleg Akmolinsk városban van internálva.

Nykodem Julia temetése mult vasárnap impozáns megnyilatkozása volt az általános részvétnek. Gyászszertartásán óriási közonség jelent meg es hábas a koszoruk mellőzését kérték, számos igen díszes koszoru borította koporsóját, melyet boldogult

férje teteme mellé helyezték örök nyugalomra. A temetésen jelen voltak a város. intézetek és az egy-letek képviselőin és küldöttein kívül még gróf Erdődy Gyuláné Vasvörösvárról, Széchenyi Rezső gróf és családja, Brenner Tóbiás családja Szombat-belyről s mások. Sirjánál a katolikus nőegyesület nevében Pusch Károlyné az egyet titkára mondott meghatározó beszédet, az ő áldásos tevékenységéről halásan megemlékezve.

Hosi halált halt törvényszéki jegyző. E hó 9-én a haretéren szerzett betegségben halt el dr. Istvánits Ernő soproni kir. törvényszéki jegyző 28 éves korában. Az elhunyt tart. honvédtűzérhadnagy volt és diákévei közül néhányat városunkban töltött.

Eljegyzés. Bruckner Alajos I. oszt. számvivő altiszt a 18. III. honvédszázalójánál f. hó 9-én eljegyezte Jenatsek Jozsefát Budapesten.

Március 15-ét a fogimnáziumban az idén is megünneplik, de nem nyilvános ünnepélyvel, hanem a háborúra való tekintettel, csakis a tanintézet körében tartott alkalmi iskolai ünnepélyvel. Az intézet több osztályának diákjai ünnepi beszédet és szavallatot mondanak, az ifjúsági zenekar pedig néhány zene-művet fog előadni.

A városi közgyűlés csütörtökön lesz. Jambrits Lajos h. polgármester a közgyűlési elintézését igénylő ügyeken kívül, a közlélmzésre vonatkozó jelentését fogja előterjeszteni. Ugyane közgyűlés tárgyalja Anguszt János h. polgármester szabadságolása iránti kérvényét.

A beteghazegyeselet ma vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében tartja az évi közgyűlését Kines István apátblábános elnöke alatt. A közzétett kimutatásból azt látjuk, hogy évi kiadása 41.232 korona volt, s hogy ez teljes fedezetet nyert a bevételekből, sőt 500 koronát takaréka helyezett belőle és 4216 korona készpénze maradt jövő évre. Az egyetl vagyona a kórházon kívül 77.843 korona készpénz és értékpapír. Az elmúlt évben összesen 703 beteget ápoltak, melyek közül 595 becsattatott el gyógyultán, 43 meghalt és 65 maradt további gyógykezelés alatt. Ez lesz az egyesület 81-ik közgyűlése. Feltűnő, hogy a pártoló tagok száma egyre apad. Már csak 157-et mutatnak ki. Regente 300 is volt.

Közgyűlés. A Vörös Kereszt Egyetl közzei fiókja f. hó 16.-án (kedden) délután 5 órakor a polgármesteri hivatalban rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat és számvizsgálókat tisztelettel meghívja az elnökség.

Az ipartestület ma délután tartja az évi közgyűlését. Ezek óta az a furesa szokás honosult meg e testület kebelében, hogy közgyűlés után a pénztár tőrhére több hordó sőt és néhány skatulya szivart fogyasztottak el közösen. Azzal okolták meg, hogy így biztosítják a tagok kellő számú megjelenését. A legutóbbi választmányi ülésen Freyberger Sándor indítványt tett ennek a testület komoly-ságához nem méltó szokásnak megszüntetésére. Ott azonban sok híve volt a fentartásnak s végül abban állapotok meg, hogy közgyűlés döntson e felett. Feltehető, hogy a mai közgyűlés az indítványt elfogadja, nehogy felebbezésre kerüljön, ami igazán nem válnék előnyére sem a testületnek, sem a városnak. Mióta kifundáltak, hogy határozatképes-ség hiányán a következő héten tartandó közgyűlés tekintet nélkül a megjelentek számára határozhat, nem szükséges azt sorkényszer utján forszirozni.

E héten hadbavonult ulánusok a Jézus szent szive temploma előtti téren gyülekeztek tisztjeikkel, kiknek felesketését ezuttal is Ladomerszky Tivadar ut tartózkodó gorog katolikus lelkész végezte és ez alkalommal is lengyel nyelven lelkésítő beszédet intezett a hazájukért harcra induló katonákhoz.

A vörös kereszt gyémantfübevalóit csütörtökön sorsolták ki nyilvánosan Róth Jenő könyvkereskedésében, melynél a Vörös kereszt egyetl és a hatóság képviselők is jelen volt. 400 ellenőrzött számot helyeztek az urnába és egy kis leány húzta a nyerő számot. A 194-es számot húzta ki, mely sorsjegy Eszterházy Miklós herceg tulajdona, aki a jótékony elra való tekintetből 100 darabot vett. E kisorsolásból 400 korona jövedelme lett a Vörös kereszt egyetlnek.

Hatosági lisztet fognak örölni helybeli malmok-ban és úgy ezek mint erre vállalkozó elárusítók fogják azt a jelentkezetek számára kiállított utalványveken feltüntetett mennyiségben a hatóságilag megállapított árak mellett kiszolgáltatni. Az e körüli teendők és a kiosztás szervezése sok munkát ad a hatoságnak. Más városokban is így történik s a legtöbb helyen bizonyos szelvényrendszer alapján látják el a közönséget, itt azonban a helybeli speci-ális viszonyokat kellett figyelembe venni és a városi tanács beható tanácskozások után egy valószínűleg igen celszerűen beváltó eljárásban állapotott meg. Minden igénylőnek egy nevére szóló s másra át nem ruhazható kiutaló- s bevásárlási ívet adnak melyen a családtagok arányában fejlenkiut napi 200 gramm lisztet utalnak ki mindhárom minőségű lisztből, melynél kevesebbet vehet, de többet nem kaphat. Ezt az ívet annál a bevásárlónál hagyja vissza a vevő, hol vásárolni szokott vagy akar, azt ott orzik meg és valahányszor bevásárol az ivnek rovatos reszen jegyzi be, mely napon mennyit vett és melynek átvetelét a vevő vagy megnevezett családtagja az iven aláírásával elismerni köteles. Igen szigorú feltételek kötik a vevőt és eladót az előírt eljárás betartására s akik ettől eltérnek,

azoktól a hatosági lisztkiadást, a vevőtől pedig az eladási megbízást vonják meg. — Csak oly szűken kimért mennyiség áll a hatóság rendelkezésére, hogy aratásig csak úgy láthatja el a helybeli lakosságot, ha mindenki a legnagyobb takarekossággal jár el a lisztfelhasználásnál és mindenki a maga részéről is közreműködik a hatóság által megállapított bevásárlási rendnek a betartásában. — Ez okból nem juttat lisztet a pékeknek. Hogy azonban ezen ipartuzóknek keresetét is biztosítsa, ezeknek liszteladási megbízást ad azon célból, hogy akik nem otthon dagasztanak a sütnek kenyeret, a pékeknel liszt fejében kenyeret vehessenek s hogy e tekintetben is a közönség érdeke megóvassék, hatóságilag megállapított sulyban kotelesek a lisztet kenyérré beváltani. Úgy a lisztelárusítóknál mint a pékeknel az egységes mindenütt egyformán betartandó árakat feltűnő plakátokon kell feltüntetni. Az elárusítóknak szabad lesz más lisztet is elárusítani, de a hatosági lisztből csak azoknak s annyit, amennyit a kiutalóvek szerint adhat s ha azok kevesebbet vesznek, a megmaradó mennyiség felett csak a hatóság rendelkezhet, mert ezáltal az el nem fogyasztott mennyiség későbbi kiutalásra marad s így hosszabb időn át láthatják el a várost. A hatóság arról is gondoskodott, hogy a kenyérlisztnek most már kötelező 50 százalékos kukoricaliszttel való keverése folytán, a fogyasztóközönség e kevert lisztet megbízható és élvezhető minőségben kapja. A malmok a kukorica-örleményt külön raktározzák és hetenkint csak annyit kevernek össze lisztel, amennyi az egy heti fogyasztásnak megfelel. Ezáltal elejét veszik annak, hogy a liszt megavasodjék.

Néhány vagon burgonyát sikerült a polgármesterhelyettesnek a miniszterium utján a város számára megszerezni. Ezt közzéteendő napokon 20 vagy 50 kilós egységekben fogja onkoltsági árban kiosztani azoknak, akik erre jogos igényt tarthatnak és első sorban a szegényebb néposztályt fogja ellátni. Különkénti ára 9—10 fillér lesz.

Akik lovat vagy fogatot adtak hadiszolgálatás fejében, arra figyelmeztetjük, hogy a rendőrhatoságnal a térítmenyi összeg helyes kivetését e hó végéig ellenőrizték, esetleg ellene azon napig felszólaljanak, mert azontul már erre nem lesz joguk s a kiutalás a kitüntetett összegben történik az adóhivatalnál.

Népfőkelő bemutatószele volt e 8, 9 és 10-én városunkban. Az 1891, 1895 és 1896 évi népfőkelő-köteleseket a jurasból sorozta a bizottság 8-án és 9-én, 10-én pedig a helybelieket és a város területen tartózkodókat. Ezek között volt számos fogimnázium tanuló is. A bizottság katonai elnöke Krammer József alezredes, sorozó tisztje Lenday Karoly szazados volt. A jarási sorozásnál Szakonyi István helyettes főszolgabíró és dr. Lauringer János tb. megyei főorvos, a városi sorozásnál Köszegi József rendőrkapitány és dr. Kovacs István tiszt főorvos működtek közre a polgári hatóság részéről. Az eredmény közlese tilos lévén, csak annyit jegyzünk meg, hogy közel 70% találatot alkalmasnak és hogy a megjelent ifjuságnak a hadi szolgálatra való lelkes törtetését alig voltak képesek fekezni, ami egyarant diesőségére válik a magyar hazának, a magyar ifjuságnak.

Népfőkelők felmentése. Az 1895., 1896. és 1891. években született, február és március hónapokban sorozott, valamint a sorozandó népfőkelők felmentésére nézve a honvedelmi miniszter a következő rendelettel intézkedett. A rendelet értelmében a tényleges szolgálat alól felmenthető mindazok az állami vagy egyéb közhatoságnak, közhivataloknál, közintézeteknél, továbbá a közérdekből fontos intézményekkel, vállalatoknál és üzemeleknél alkalmazott s polgári foglalkozásukban nélkülözhetetlen egyenek, akik a tekintetbe jöhető alkalmazásukban már legalább 1915. január 1-én működtek. A felmentés ugyanolyan módon történik, mint az illetőről felettes hatósága a szigoruan vett nélkülözhetetlenség esetében felmentési javaslatot terjeszthet föl a honvédelmi miniszterhez. A felmentési javaslatok a bemutató szemlen katonai szolgálatra alkalmasnak talált egyenekről közvetlenül a bemutató szemlek megtartása után, de legkésőbb március végéig terjesztendők fel a honvédelmi miniszteriumba.

A szabadságotl legényseg behivása. A Külügy-Hadügy értesülése szerint a legénysegi állományhoz tartozó mindazokat a honved és népfőkelő egyeneket, akik a mozgósítás elrendelése óta felülvizsgálat alapján szabadságotlaltak, a honvedelmi miniszter egyik legutóbbi rendeletével április elsejére tényleges szolgálatra behívta.

A mezőgazdasági munkások szabadságolása. A „Bud. Tud.” jelenti, hogy a póttesteknél levő népfőkelőknek mezőgazdasági munkákra való 14 napi szabadságolását a télre fordult időjárás miatt bizonytalan időre elhalasztották. Ha jobbra fordul az idő, a szabadságolások kezdetét hirlapok utján közölni fogják. Illetékes helyről újra figyelmeztetik a közönséget, hogy ezt a szabadságot a bevonult népfőkelőknek magának kell kérnie a rapporton. Más kérvényeket nem vesznek figyelembe.

Helyreigazítás. A seb sult katonák jötevőinek és adományozóinak nekünk közlés céljából átadott névjegyzékeiben mindig előfordult Gratzl Ignác neve Lukács házárol. A rend kedvéért helyreigazítjuk azzal, hogy ezen adományok részben Gratzl János helybeli molnármeztértől is származnak.

A locsmáti 13-as ulánusok harcászati céllovészetet tartanak Horvátzsidány és Tömörd környékén e hó 18-án. A hatóság ez uton is figyelmezteti a közönséget, hogy a jelzett napon e vidéken és ennek erdeiben a felállított őrségeken belül ne közlekedjen.

A koremai hitelezés ügyében levelet kaptunk egyik előfizetőnkől. Azt panasolja, hogy a koremai tulságos hitelezése miatt egy családtagja majd egész havi fizetését kénytelen a hitelező koremai között felosztani. Itt figyelmeztetjük, hogy egyuttal mások is megtudják, hogy a koremai hitelezés e városban csak 12 koronaig van megengedve s erre minden koremban állandóan kifüggesztett hivatalos hirdemény is figyelmeztet. Jelentse fel azt a koremat, ahol ezen tul hiteleznek. Nemesak megbüntetik, de a koremai jogot is megvonják ezért.

Porraégett a szabadkai színház. Csütörtök hajnalban ismeretlen okból kigyuladt a színház s 9 óra teljesen porrá égett. A kár több mint negyed millió korona. A színház igazgatója Nádasy József volt soproni, közzei és szombathelyi igazgató, akit a szombathelyi nyári színház leégése idején is ilyen csapás ért.

A csomagforgalom korlatozása. A csomagforgalom pontosabb lebonyolítása érdekében a kereskedelem-ügyi miniszter elrendelte, hogy a háboru további tartama alatt egy belföldre, mint a külföldi forgalomban az eddigi gyakorlat helyett minden csomaghoz külön-külön szállítólevelet kell kiállítani, vagyis ezen időtartam alatt egy szállítólevéllel több csomagot feladni nem lehet. — Egyuttal itt közöljük azt is, hogy további intézkedésig a csomagtorlódásokra való tekintettel csütörtöki napokon Budapestre vagy Budapesten át irányítandó csomagokat a postahivatalok szállításra nem fogadnak el. — Szükséges csomagok, a hivatalos csomagok 20 kg-ig, továbbá hadfelszerelési tárgyakat, gyógyszer, kotszert stb. tartalmazó magán csomagok 10 kg. sulyig.

A vasuti allomas tolvajai. Érdekes lopási esetet derített ki rendőrségünk. Több mint egy hetel ezelőtt a vasuti állomáson a vasuti teherkocsiról a plombán letörték s egy zsák rizst elloptak. A vasut a rendőrségnél bejelentette az esetet, mire az megkezdte a nyomozást. Az uton elhullott rizszemek egy darabig a város felé vezettek, de azontul a legszorgosabb nyomozás sem tudott semmi biztosat elérni. E heten ismét jelentettek a rendőrségen, hogy egy vasuti teherkocsit az előbbihez hasonló módon feltörték és onnan három zsák kukoricát elloptak. Somogyi István rendőrbiztos a vasuti ór megfigyelése alapján most már fokozottabb eréllyel látott hozzá a nyomozáshoz. A Gyöngyös-patak egy mélyedésében galyakkal betakarva egy zsák kukoricát találtak. A rendőrbiztos cselhez folyamodott. Nem vitette el a zsákot, hanem a közelben polgári őrszemelt állított fel, annak a megfigyelésére, hogy ki jön érte s maga is Eszter rendőrral a közelben tartózkodott. Nem is családott számításában, mert estefelé két ulánus katona jött, hogy elvigye a zsákot. Már a vállára is vette az egyik, amikor a rendőrbiztos és a rendőrlőugrottak rejtek-helyükből. Izgalmas dulakodás támadt erre, amiből a rendőrök kerültek ki győztesen. Az egyik ulánus a Gyöngyös patakba ugrott, azt átuszta és elmenekült. A rendőr látta, hogy a tulsó partra került, nem üldözte, hanem a rendőrbiztos segítségére sietett és így hamarosan ártalmatlanná tették az ulánus katonát, akinek vallomása alapján a rendőrség kiderítette, hogy a katonai élelmezési készleteket is meglopták és azt is, hogy a katonáknak ki volt az orgazdájuk, akinél meg is találták a lopott holmit. Az eljárás úgy az orgazda mint a katonák ellen folyamatban van.

Zsiros emléket vittek magukkal a mult héten harcra vonult ulánusok. Egyik tömegesebb elszállásolási helyen lakó honvédtiszt családának kamaráját törték fel elvonulásuk éjjelén s onné néhány leolt sertésnek sonkát, fustólthust és szalonnáját vitték magukkal. Csak reggel vették észre a „drága” falatot eltunését, a leolt sertések lábrakelését, de hiába siettek nyomban a rendőrségre, a titokban tartott utvonul felé nem nyomozhatott s így csakis az ezred-parancsnokságot értesíthette az alapos gyanuról, mely azonban aldig aligha lesz képes nyomára akadni a tetteseknek. Vigasztalódjék azzal, hogy a hareoló lovasbajtársak testi erejének gyarapításához ő is hozzájárult s ha győznek, még ebben is lesz része az érdemből — a honvédeknek.

Betörni próbáltak csütörtök éjjel a sörgyár munkáslakasaiban. Valószínűleg élelmezereket akartak lopni. A próbálkozás neszt észrevették s lámpást gyújtottak, mire a betörők ellillantak. Ugyanezen éjjel ugyanilyen kísérlet történt a városi téglygyár munkáslakasaiban. Az ulánus katonákra gyanakodnak, mert e hét folyamán több helyen is történtek élelmezés lopások. A rendőrség megindította a nyomozást és a katonai parancsnokságot aziránt kereste meg, hogy az ulánusok éjjeli otthontartozkodását szigoruan ellenőrizzék.

A drótostól illemhelye. A gyakori botrányos részegségtől ismeretes itt megforduló drótostótól a rendőrbiztos tetten érte a köruton, midőn az arrajárók megbotránkoztatása mellett falnak fordulva egy összedrótozott leveles tálat — nem rendeltetésének céljára használt. Mikor kijózanodás után elővezették, védelmére azt hozta fel, hogy az utcai koztisztság érdekében degradálta ez edényt és őszinte szándéka volt azt csakis kiürítés és kiöblítés után a megrendelőnek visszaadni. A hatóság megbüntette és mert már többször okozott kozbotrányt, a város területéről mindenkorra kitiltotta.

Meleg ruhát és tépést katonáink számára mult héten következtek adtak le Róth Jenő könyvkereskedésében továbbítás céljából: Gneisz Justina, Takó Józsefné, Evang. népiskola IV-VI. leányosztálya, dr. Hegedűs Jánosné, Eder Józsefné, Stettner Henrietta.

A Magyar Vörös Kereszt Egylet részére következő adományok folytak be Róth Jenő könyvkereskedésében: özv. Kirnbauer Sándorné K 5-1, Kovács Ferencné 1 korona.

Köszönetnyilvánítás. A Kőszegi Hegyforrás Szikvízgyár r. t. a Magyar Vörös Kereszt Kőszegi Fiókjának 50 koronát adományozott, melyért halás köszönetet mond Chernél Istvánné elnöknek.

Adomány. Az Eisner-féle nemezőgyár munkásai maguk között gyűjtést indítottak, melynek eredményét részben a csipkegyárban apolt sebesülteknek, részben a Vörös Kereszt egyletnek juttatták.

Gyümölcsészet.

Csárics Sandortól.

(Folytatás.)

A gyümölcsfa tisztítási idejének legjobb az ősz, október, november hava, ameddig a fák még lombosak. Ha ebben az időben lehetetlen ezen munka kivétele, úgy a későbbi hónapok is jók, a fő dolog az, hogy ezen munka a vegetáció előtt keszen legyen. Az ősz azért legjobb erre, mert míg a fa még lombos, sokkal könnyebben s gyorsabban észrevehető az eltávolítandó száraz rész, — sőt, ha a gyümölcsfakon nincsen termés, már szeptemberben lehet ezen munkát végezni, mert ha ritkításról van szó, akkor a megmaradt ágak sokkal több tartalekanyagot gyűjthetnek és tavasszal nagyobb erővel fejlődhetnek.

Minden seb, mely metszés által keletkezik, jó esél kessel megsimítandó, de ha a fűresz kitünő, éles, kis fogu, úgy az a simítás elmaradhat és pedig azon okból, mert egy éles, finom fogu fűresz nem sebz meg annyira a metszlap körüli kerget, mint egy rossz, tompa elű kes. Az összes metszlapok, melyek 4 centiméterrel nem nagyobbak, nyitva maradhatnak, ennél nagyobbak ellenben viaszal bevonandók, ha igen nagyok a sebek, úgy azokat erre präparált kátránnyal kell bekenni. Ha kátrány kerül alkalmazásba, úgy azzal igen óvatosan kell eljárni, mert a sebhely szeleit nem szabad bekenni, mivel a kátrány az egészséges részekre romboló hatással van és a seb többé nem képes beönni.

Sokan azt hiszik, hogy a sebeket azért kell bekenni viaszal, kátránnyal stb., — mert így bekelve könnyebben, gyorsabban hegedhet be a seb, — pedig ez nem így van. Sőt ellenkezőleg. Ezzel meg lesz nehezítve a hegedés és ep azért csak oly sebek kenendők be, melyek nagyok és 3-5 év előtt nem képesek beforni. Ezen nagy sebek bekenése csak azért történik, hogy a sebet nedvességtől és víztől megmentsse az ember. A bekenésre a folyékony viasz a legjobb, még pedig, ha munka közben melegen alkalmazható. A meleg viasz jobban tapad, kevesebb kell belőle, gyorsabban lehet vele dolgozni és ősőbb is mint a hideg viasz.

Sebek, de különösen nagy sebek bekötésére a következő anyag a legjobb, mely szépen beforszítja a sebet, különösen a csontárokra. Az összeállítás a következő: 2 rész tiszta tehentrágya, (spinat) 1 rész, ha lehet agyagföld, ha ez nincs kezzel, akkor lehet más föld is. Hogy ezen keverék jobban tapadhasson egy kis borjuszórt lehet hozzátenni és vízzel annyira felönteni, hogy gyúrás után tésztazerű puhaságot nyerjen ezen anyag. Körülbelül 2 cm. vastagságban bekenendő a seb és valami erős rongyfelével jól elkötendő. Ezen kötés 1-2 évig is maradhat a fán. A seb szelei az egészséges keréig bekötés előtt kivágandók. Nyulragasznál szintén így alkalmazandó, — meg pedig biztos eredménnyel.

Ha már egy, akármily ok által előidézett sebhely nem forrott be, hanem befelé rothadásnak indul, akkor ilyen meg kell akadályozni. A vilagságtól, levegőtől, hidegtől, melegtől, de főképen a nedvességtől kell elkülöníteni azáltal, hogy minden nyílást betömünk. Mielőtt ez történik, a már elrothadt részeket el kell távolítani és az ez által keletkezett üreget egy megfelelő fadarabbal kitömni, utóbbit a sebbel egyvonalban lefűreszelni és akkor a seb az említett viaszal vagy kátránnyal úgy amint leirtam bevonandó. A kátránnyal nagyon kell vigyázni, itt is a zöld kerégtől legalább 1 centiméternyi távolságra kezdhető meg a bekenés; hiszen ez a kátrányozás tisztán csak annak a fadarabnak konzerválására történik és azt akarjuk elérni vele, hogy ne rothadjon és így a fa belsejébe a további rothadásnak elejét vesszük. A seb körül levő élő kerget pedig éles késsel lesimítjük, mely esetben az biztosan, persze lassan, de legalább némileg beönni a sebhelyet. Ezen eljárás csak sebekben alkalmazandó. Ha az üreg igen nagy, úgy az említett fa helyett kavicscsal vagy cementtel tömendő be. Az így kezelt lyukakat aztán vagy vékony deszkának felszegelése által vagy galvanizált plehvel teljesen rendbe kell hozni, — jó, ha ezen fedő, legyen az deszka vagy pléh, valamivel nagyobb mint a lyuk, ily esetben, ha szorosan fedi be, kivan zárva, hogy nedvesség vagy víz tördülhasson a fába.

Az okszerű trágyázástól sok függ, azért is ez alkalommal hosszadalmasabban szándéksom annak előadásával foglalkozni. —

A gyümölcskerbeni trágyázásnak mottója: „minél többet s minél gyakrabban annál jobb.” — Mikor kell trágyázni? Akkor, amikor trágyánk van. E szerint

egész éven át trágyázhatunk anélkül, hogy félni kellene attól, hogy majd a tavaszi, nyári vagy őszi trágyázástól valami baj lehet. Aki trágyázással nem akar foglalkozni, azt nem akarja alkalmazni, annál bizony baj lehet, mert az ő kára, a fáé nem.

Legjobb trágya az istálló trágya, különösen, ha az minél érettebb, de a kevesebbe érett trágya sem megvetendő, „mivel inkább valamit mint semmit” itt is alkalmazhatunk.

Amiket itt a trágyázásról mondok, az csak a gyümölcsfákra vonatkozik, melyeknél éveken keresztül megtartja áldásos befolyását.

A műtrágyákat annak tartom, persze a fához viszonyítva, mint mondjuk az embert és a pálinkát, — igen rövid időre hatnak ezen élvezetek. —

Mig lehetséges istálló trágyához u. m. ló-, tehen-, sertés-, juh-, birka-, kecsketrágyához jutni, azt messzel, hamuval, gipszszel, tyuk-, vagy galambtrágyával, szőr-, bőrhulladékkal, csontokkal, hajjal, sörennyel, vér és egyéb vágóhídi, konyhai, szappanföldi, börgyári és mindenféle rongyhulladékokkal, enyvével, szaruval, körömmel keverni, ezen keveréket trágyával, emberi ürülékkel rétegenként felönteni, azt 1 évig, esetleg tovább is állva hagyni, — ennél jobb trágya aztán nem létezik. Ezen trágya egészen más hatása mint bármely műtrágya. Lehet az Amoniak — Superphosphat, kali Superphosphat — kali Amoniak Superphosphat, meg sincs olyan hatása mint a fent említettnek. — A fenti trágyaösszeállítás ősőbb is mint a műtrágya és hatása évekre terjed. Ezen trágyának részletei, ha érettek, egyenkint is alkalmazhatók.

Ámbár azt mondtam, hogy egész éven át lehet trágyázni, mégis vannak bizonyos időszakok, amikor jobban érvényesül ezen munka.

A legjobb időszak novembertől áprilisig, amikor legjobb eredménnyel a jó zsiros trágya alkalmazandó. Márciustól júliusig a folyékony trágya érvényesül — es rakja az aranyakat, — u. m. a trágyalé és az emberi ürök. Lehet ezeket egyenként is alkalmazni, de jobb, ha összekeverve kerülnek a fák alá.

Mondom, télen is lehet ezeket alkalmazni, de legtöbb hasznot nyújt ez a két utóbbi kitünő trágyanyag, ha azt márciustól május végéig alkalmazzzák. Fialat fáknál ezen anyagot higitani kell egyharmad vízzel. — Értéket meg fokozhatjuk azzal, hogy aznap midőn trágyázunk, meszet, gipszet, hamut vagy csontlisztet keverünk hozzá.

A trágyázás módja a következő: Mint már egyszer említettem, legjobb, ha a jól érett trágya a gyümölcsös talajára szejjel lesz szórva és nagy hantokkal alásva, mely ásást télen át így kell hagyni, hogy a hó és esővíz erejét belemoshassa az altalajba. Folytatása következik.

Meghívás.

A Rohonci Általános Takarékpénztár és Önszegélyzőegylet r.-t.

1915. március hó 28.-án délután 5 órakor az intézet helyiségében tartja

IV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1914. évi zárszámadás előterjesztése, a nyereség felosztása, az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és tisztikarnak a felmentvény megadása.
3. A felügyelő-bizottságnak 3 évre leendő megválasztása.
4. Netáni indítványok.

Az üzleti kimutatás és a mérleg f. évi március 15 től kezdve az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt a részvényesek által betekinthetők.

Rohonc, 1915. március hó 7-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Kérjük a t. részvényeseket, hogy jogaiknak a közgyűlésen való gyakorolhatása céljából részvényeiket az alapszabályok értelmében legkésőbb március hó 22-ig délelőtt az üzleti órák alatt letenni, ugyszinte netáni irasbeli indítványokat benyújtani sziveskedjenek.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb beáztatásnál, nyitott és ezrei arleknél.
Adag: kor. — 80

Horgony-Liniment. Capici compos.
a Horgony-Palu-Expeller pótléka.
Füjdalommentes befűreszelés bulleknél, rheumánál, kőszvénynél stb.
Üvegje: kor. — 80 140, 2 —.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vermegényeségnél és asphóránál.
Üvegje: kor. 1.40

Kapható a legtöbb gyógyszerháznál vagy közvetlenül beszerelhetők: Dr. Richter „az arany országból”, címűnél, gyógyszerüzletről, Prága 1. Előszobástrássa 5.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

kőszegi fiókja,

Kőszeg, Király-út 6. sz.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg nettó 4 % -os kamatozással a kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kiütéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2-3 aláírtasos üzleti és magánvalókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósít: rendes és torlesztéses lezálogkölcsonöket földbirtokokra és városi házakra: magassabb kamatu kölcsonöket alacsonyabb kamatu kölcsonökké változtat (convertál).

Ertékpapirokat: napi arflyamon vesz el elad, értékpapirokat arflyamvesztesség ellen biztosít.

Szelvényeket: költségmentesen bevált, szelvényeket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat. letéteseket eszközöl a viláz bármely piacon teljesen díjmentesen.

Ertékpapirokra: allumi- és magun papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat arflyamvesztesség ellen biztosít.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre atvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzüzetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzlet megbizást a legelőnyösebben bír lebonyolítani. Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöke-sege mindenféle biztosítást elfogad és felvilágosítással kész-séggel szolgál.

Központ: Szombathelyi (regji) Takarékpénztár

Szombathely Alakult: 1857-ben.

Alaptoke 1.600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőkéi 2.250.000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomások levélpapírra, borítékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghívókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, címkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzésekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-féle ház), hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Kőszegvidéki Hépesnaptár“, „Süster Bezirskkalender“ és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga“ kiadóhivatala.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS IS STOCK

gőzüzemű gyárából

BAROOLA.